

KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE HAYÂL**İhsan BULUT**

Ishik Üniversitesi / Irak

Anahtar Kelimeler: Hayâl, imge, imaj, mazmun, hayal-i dakik.**ÖZET**

Klasik Türk Şiirine yapılan eleştirilerin önde gelenlerinden biri de “hayâl mahsûlü bir şiir” olmasıdır. Oysaki Türk şiirinde üslubu meydana getiren unsurların başta gelenlerinden biri de şüphesiz ki hayaldir. Ve mısraların arka planında yatan bu hayalin anlaşılması klasik şiirimizi anlamada hayâtî bir öneme sahiptir. Bu kavram aynı zamanda pek çok şaire “Hayâlî” mahlasını verdirecek kadar büyük bir önemi haizdir. Hayal kavramı gerek edebî, tasavvufî ve gösteri sanatlarına ait bir terim olarak gerekse gerçek anlamıyla divan şiirinde sıkça kullanılan bir kelime olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu arada hayâle dayanan birçok edebî sanatın varlığını da ifade etmek gerekmektedir. Bununla birlikte hayâl kelimesinin imaj (imge) kavramıyla aynı manada kullanılması bu kavramların içinde bulunduğu bir anlam kargaşasını da beraberinde getirmektedir. Bu durum da ister istemez Klasik Türk Edebiyatı için de bir sorun teşkil etmektedir.

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE FİİLİMSİLERİN
ÖĞRETİMİ VE HALK EDEBİYATI ÜRÜNLERİNDEN
FAYDALANMA**

Hüseyin YILMAZ**Anahtar kelimeler:** Fiilimsiler, halk edebiyatı unsurları, yabancılara Türkçe öğretimi.**ÖZET**

Türkçe artık dünyanın dört bir tarafında binlerce insana öğretilen bir dildir. Özellikle son yirmi - yirmi beş yıl içinde dünyada birçok insan Türkçe öğrendi. Türkoloji bölümleri, kültür merkezlerinin yanısıra Anadolu insanının gayretleri neticesinde dünyanın dört bir bucağında açılan ‘Türk okulları’nda Türkçe öğretilmektedir.

Türkçe yapı bakımından sondan eklemeli bir dil olduğu için öğrenilmesi kimisine göre kolay kimisine göre de zordur. Aslında Türkçe sistematığı olan formülize edilerek anlatıldığında kavranması kolay bir dildir. Türkçede ekler, çekim ekleri ve yapım ekleri olmak üzere ikiye ayrılır. Bu iki ana grup da kendi içinde almış oldukları eke ve bu eklerin kelimeye katmış oldukları anlamlara göre farklı gruplara ayrılır.

Yabancılarla Türkçe Öğretiminde (YTÖ) dil bilgisinin yeri ne olmalı? Hangi konuya ne kadar yer verilmeli? Konular ne kadar anlatılmalı? vb. sorular mutlaka konuşulup tartışılması gerekir. Ancak, bunlar tartışılırken öğrencilerin Türkçeyi doğru düzgün konuşmaları hususunda da hassas olunması gerekir. Öğrencilerin konuları daha çabuk ve kolay bir şekilde öğrenebilmeleri için ders içinde ve dışında yapılabilecek etkinlikler üzerinde durulması gerekir.

Fiilimsiler, yapım eklerinden fiilden isim yapan ekler başlığında incelenecek bir konudur. Bu ekler eklendiği kelimeye kattıkları anlamlara göre kendi içinde isim fiil, sıfat fiil ve zarf fiil olmak üzere üçe ayrılır. Bu çalışmanın ana hedefi fiilimsi ekleri ile alakalı derinlemesine bir inceleme yapmak değil. Asıl bu eklerin kullanımını öğrenciye daha iyi anlatabilmenin yolunu bulmaya çalışmaktır. Dersin daha zevkli ve verimli geçmesi adına sınıf içi etkinliklere yer verilebilir. Konulara uygun halk edebiyatı unsurlarına müracaat etmek ve o ürünlerden aktiviteler oluşturmak dersi hem zevkli hale getirebilir hem de Türk kültür hayatı hakkında da az da olsa bilgi verilmiş olur. Çalışmamızda fiilimsilerin öğretilmesinde kullanılabilecek halk edebiyatı unsurları ve bunların taşıdığı kültürel değerler ele alınacaktır.